

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta

Kunnanhallitus 05.10.2026 § 213

316/00.04.00.01/2026

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta. Lausunnot on pyydetty toimittamaan 9.10.2026 mennessä.

Esityksen mukaan sähköverkkoon liittämisen kysyntä on kasvanut merkittävästi sähköistymisen, uusiutuvan energian tuotannon lisääntymisen sekä uudentyyppisen sähkönkulutuksen ja sähkövarastoinnin yleistymisen myötä. Sähköverkot ovat paikoitellen ruuhkautuneet niiden aktiivisesta kehittämisestä huolimatta.

EU:n sähkömarkkinalainsäädännössä asetetaan siirto- ja jakeluverkonhaltijoille yleinen velvoite varmistaa kolmansien osapuolten syrjimätön pääsy verkkoihinsa. Samalla jäsenvaltioille ja sääntelyviranomaisille jätetään liikkumavaraa liittymismenettelyjen yksityiskohtien suunnittelussa, jotta järjestelmien erityispiirteet voidaan ottaa huomioon. EU:n sähkömarkkinalainsäädännössä ei edellytetä, että liittämistä koskevat tarjouspyynnöt käsiteltäisiin saapumisjärjestyksessä. Jäsenvaltiot ja kansalliset sääntelyviranomaiset voivat ottaa käyttöön muita sääntöjä, joita verkonhaltijoiden on sovellettava, edellyttäen, että säännöt ovat syrjimättömiä ja avoimia ja perustuvat objektiivisiin sekä teknisesti ja taloudellisesti perusteltuihin kriteereihin.

Esityksen tavoitteena on turvata sähköverkon kapasiteetin tarkoituksenmukainen ja tehokas hyödyntäminen kilpailevien tarpeiden kesken tilanteessa, jossa sähköverkon kapasiteetista on niukkuutta.

Sähkömarkkinalakiin lisättäisiin säännökset etusijamenettelystä, jota verkonhaltijan olisi sovellettava sähkönkäyttökohteiden ja sähkövarastojen liittymistä koskevien tarjouspyyntöjen käsittelyssä. Tarjouspyynnöt sijoitettaisiin neljään etusijaryhmään liittymän tehon ja käyttötarkoituksen perusteella. Etusijamenettelyä ei sovellettaisi sähkön tuotantoon.

Etusijamenettely kannustaisi suurten sähkönkäyttökohteiden ja sähkövarastojen sijoittamiseen alueelle, jossa sähköverkon kapasiteetista ei ole niukkuutta. Alueilla, joilla kapasiteetista on niukkuutta, suurten sähkönkäyttökohteiden liittyjät voisivat parantaa liittymistä koskevan tarjouspyyntönsä asemaa sitoutumalla tarjoamaan sähkömarkkinoille joustavaa sähköntuotantokapasiteettia tai kattamalla osan sähkönkulutuksestaan samalla alueella sijaitsevalla uudella sähköntuotannolla. Tarjouspyyntöjen käsittelyssä otettaisiin huomioon lisäksi sähkönkäyttökohteen tai sähkövaraston kehitysaste.

Etusijaryhmä ja etusijajärjestys määrittäisivät sen, missä järjestyksessä verkonhaltija tarjoaa sähköverkon kapasiteettia ja kehittää sähköverkkoaan silloin, kun kapasiteettia ei voida tarjota kaikille liittyjille samanaikaisesti.

Ehdotuksella ei rajoitettaisi verkkoon pääsyä. Verkonhaltijoiden liittämisvelvollisuus säilyisi ennallaan, eikä esitys vaikuttaisi siihen, kenellä on oikeus liittyä sähköverkkoon.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2027.

Liitteet:

- 1) Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta
- 2) LUONNOS_Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta
- 3) Kontiolahden kunnan lausunto

Lisätietoja: kunnanjohtaja Jari Tuononen, p. 050 435 8700

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kontiolahden kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausuntoluonnoksen mukaisen lausunnon.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.